

Al jaren wordt een herziening van het totaal verouderde theaterdecreet gevraagd. De partijpolitiek stelde twee teksten op, een blauw ontwerp en een rood voorstel. In verschillende adviserende ateliers wordt nu gepoogd een passende paarse teint te vinden. De theatersector is verdeeld : de gevestigde gezelschappen willen van geen verandering weten en stemmen voor status quo, de jonge horde eist een overheidsbeleid dat kwalitatief tussenkomt. een fundamentele discussie over de zin en de slagkracht van het decreet wordt echter niet gevoerd. Etcetera brengt materiaal aan : een feitenrelaas, een pleidooi voor soepelheid, een verhaal over artistieke structuren, vragen naar de rol van de vakbond, een standpunt over de werkplaatstraditie in Nederland. Hoe spel je discussie ?

DIT IS BELGISCH HET CENTRUMDECREET

In *Etcetera 26* schreven we over het ontwerp podiumkunstendecreet van Patrick Dewael en over het voorsteltheaterdecreet van de SP : "Geen van beide teksten zal zonder meer worden aangenomen. Hopelijk wordt het resultaat niet het zoveelste Belgische compromis, maar wordt er een fundamentele discussie gevoerd."

Die hoop blijkt ijdel : alles wijst erop dat er naar een compromis gezocht wordt en een serieuze discussie was ofwel onbestaande (de platformtekst van de Staten-Generaal), ofwel te oppervlakkig, te weinig ingaand op de (volgens mij foute) uitgangspunten van de relaties overheid-theater en beleid-kwaliteit die het debat domineren. Naar de zin van een theaterdecreet als beleidsinstrument wordt niet gevraagd, en de nog fundamentele vraag of een overheidsbeleid wel in staat is om de gebrekkige kwaliteit, zowel qua productie als qua participatie, van het theater in Vlaanderen te verbeteren is helemaal niet te horen. Maar voor we de discussie toetsen aan enkele beleidsmatige grondslagen, geven we eerst een overzicht van de feiten van het afgelopen halfjaar.

Op het ontwerpdecreet van Dewael kwam in eerste instantie weinig reactie los, men wachtte liever op de Vlaamse Executieve die de ambities van de 'oppositie-minister' wel zou fnuiken. De Vlaamse Executieve verwees het ontwerp naar een werkgroep ad hoc die in juli klaar was met zijn huiswerk : in grote lijnen bleef Dewaels podiumkunsten-optie -dus geen opsplitsing per genre- overeind, maar met belangrijke correcties. Enkele zijn van technische aard : de uitsluiting van de (pas opgerichte) Vlaamse Opera, bijkomende definities van 'teksttheater' en 'artistiek personeel'. Het begrip 'tekst-

theater' is trouwens een zeer slechte term : bedoeld wordt 'toneel', theater dat geen dans, opera, musical of figuurentheater is, maar dit toneel hoeft niet per definitie van een tekst te vertrekken, Jan Fabre maakt ook 'toneel'. Verder nog : de verplichting tot naleving van de C.A.O. van het Paritair Comité voor het Spektakel en een meer nauwkeurige regeling van de investeringstoelagen die misbruiken (een zaal met subsidie renoveren en daarna lucratief verkopen bv.) moet voorkomen.

Dirigisme

Maar er is meer aan de hand, en langs ondoorzichtig geformuleerde paragrafen sluipen een hoop 'regulerende' bepalingen, die Dewael precies wou vermijden, opnieuw in deze wettekst. Om te beginnen is er de verplichting om de bestaande budgettaire verhouding tussen 'teksttheater' en andere podiumkunsten vijf jaar lang te respecteren: de A- en B-gezelschappen hebben dus hun corporatistische slag thuisgehaald. Zij hebben immers het meest te vrezen van budgettaire openheid. Ten tweede : waar in de oorspronkelijke tekst precies de verplichting tot parallelle subsidiëring door de lokale overheid (provincie en gemeente) afgeschaft werd, legt de compromistekst nog grotere verplichtingen op aan de plaatselijke besturen. Provincie en gemeente moeten 25% resp. 50%

van de overheidssubsidie aan die subsidie toevoegen, voorzover het gaat om de repertoiregezelschappen (de vroegere A's), maar bovendien moeten de gemeenten 15% van de gemeenschapssubsidie bijbetalen aan alle andere gezelschappen die in die gemeente gevestigd zijn, op voorwaarde dat deze meer dan 100 voorstellingen per seizoen in de gemeente spelen. In plaats van de gemeentelijke autonomie, waar Dewael trots op was, komt een meer dwingende vorm van dirigisme dan in het oude decreet. Dat het politiek misschien verstandiger zou zijn om per geval (gezelschap of werkplaats) over de lastenverdeling te onderhandelen en een bestuursovereenkomst (cfr. de randstadgezelschappen in Nederland) af te sluiten, blijkt niet tot deze werkgroep te zijn doorgedrongen. Ten derde : het criterium 'jong' en 'onervaren', dat geldt voor de kunstenaars die in de werkplaatsen aan de slag kunnen, wordt bijgesteld. De meerderheid van de artistieke medewerkers aan werkplaatsprojecten mag niet meer dan vijf -het was drie- producties ervaring hebben : het blijft wel absurd om 'jong talent' puur kwantitatief te willen normeren. Ten vierde : de samenstelling van de Raad voor de Podiumkunsten, een probleem waar de werkgroep nog niet uitgeraakt was en waar ze voorstellen overliet aan de Executieve zelf. In het compromis wordt de Raad wel uitgebreid van 12 naar 15 leden, vooral met het oog op een splitsing in twee subraden, één voor teksttheater, één voor de andere podiumkunsten, beide voorgezeten door dezelfde voorzitter. Maar de netelige kwestie van de onverenigbaarheden -kunnen theaterpractici meebeslissen over de subsidies ? Dewaels oorspronkelijke ontwerp zei uitdruk-